

Gümrük muhafaza memurlarının askerî teşkilâta göre tensiki hakkında kanun

(Resmî Gazete ile neşir ve ilânı: 27/VII/1931- Sayı: 1858 ve 29/VII/1931- Sayı: 1859)

No.
1841

Kabul tarihi
19 - VII - 1931

BİRİNCİ MADDE — Gümrük muhafaza memurları, asıl vezifeleri değişmek üzere askerî usullere göre tensik, teşkil, talim ve terbiye edilirler.

İKİNCİ MADDE — Gümrük muhafaza memurları (gümrük kıtaları kumandanı) unvanı ile liva kumandanı salâhyyetinde bir zatın emir ve kumandasına tevdi olunur. Gümrük kıtaları kumandanı gümrük umum müdürünün emrinde bulunur.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Gümrük kıtaları kumandanı emrinde gümrük alayları veya müstakil tabur veya bölükleri bulunur.

Gümrük kıtalarının kuruluşu da teşkilâtı askeriye gibi tabur, bölük, takım, mangalardan ve deniz vasıtalarından ibarettir. Bu kıtalar ordu kadrolarındaki rütbelere muadil rütbeyi haiz alay, tabur, bölük ve takım kumandanı namile birer zabitanın emrinde bulunur.

DÖRDÜNCÜ MADDE — Bir gümrük alay, tabur karargâhı ile bir gümrük bölüğünün teşkiline ait kadrolar ihtiyaca göre Millî Müdafaa ve Maliye vekâletleri tarafından tanzim ve tesbit olunur.

BEŞİNCİ MADDE — Hudut hattı üzerinde bulunan gümrük kıtalarına mensup karakollar aynı zamanda hududun emniyeti ile de mükelleftirler. Orduya mensup hudut kıtaları ile hudut üzerindeki gümrük kıtalarının hududun emniyeti ve kaçakçılığın önüne geçilmesi için birlikte hareket tarzları ayrı bir nizamname ile tesbit ve tayin olunur.

ALTINCI MADDE — Huduttaki gümrük kıtalarının konusu Maliye vekâletince tesbit edilir. Ancak hududun emniyeti noktai nazarından bu konu hakkında Büyük Erkânı Harbiyeye verilecek esaslar nazarı dikkate alındığı gibi mühim konuş değişiklikleri için de Büyük Erkânı Harbiye Reisliğinin mütaleası sorulur.

YEDİNCİ MADDE — Gümrük kıtalarının zabitleri şu tarzda temin olunur:

A - Meslekten âmirler yetişinceye kadar gümrük kıtaları kumandanı ile alay ve tabur kumandanları orduda alâkaları baki kalmak ve üç sene hizmet etmek şartile kıta vaziyetleri müsait olanlardan Millî Müdafaa vekâletince intihapla tayin olunurlar.

B - Bölük ve takım kumandanları da Millî Müdafaa vekâletinin muvafakatile ordu zabitanı arasında ordudan alâkası kesilerek gümrük kıtalarına nakletmiye talip olanlarla, ihtiyat zabitlerinden matlup evsafı haiz olduğu Millî Müdafaa vekâletince tasdik edilenlerden temin olunur.

C - Hariçten talip olup matlup evsafı haiz lise mezunları harbiye mektebinde işbu mektebin talebeleri gibi tahsil ettirildikten sonra takım kumandanı tayin olunurlar.

D - Ordu, jandarma ve gümrük kıtaları filî hizmetini ikmal etmiş gedikli başçavuşlardan lâyük görülenler ancak mülâzim maaşile takım başlığına terfi ettirilerek istihdam olunur ve bu rütbeden yukarı rütbeye terfi olunamazlar.

E - Gümrük kıtalarının bidayeti teşkilinde yukarıdaki maddelere göre kâfi

miktar zabıt temin olunamadığı takdirde kadronun üçte biri nisbetinde ve üç sene müddetle ihtiyaç muvakkaten Millî Müdafaa kadrosundan temin edilir. Başlangıçta kâfi miktarda zabıt temin edilemediği takdirde muhafaza mmtaka memurları vekâleten takım başlıkta istihdam edilebilirler.

F - A ve E fıkralarındaki zabitanın gümrük kıtalarındaki müddeti hizmetleri zarfındaki sicilleri ordu sicil talimatnamesine ve mertebeler silsilesine göre Maliye vekâleti tarafından tutulur.

SEKİZİNCİ MADDE — Gümrük kıtaları zabıtlarının maaşları, terfi, istifa ve tekaütlükleri ordudaki emsalleri gibidir. Gedikli küçük zabıtlar da aynı suretle maaş alırlar. Gümrük kıtalarında ordu ile irtibatları bulunan zabıtların maaş ve tahsisatları gümrük umum müdürlüğü bütçesinden verilir.

DOKUZUNCU MADDE — Gümrük kıtaları zabıt, takım başı, küçük zabıt ve neferlerinin kıyafetleri Büyük Erkâm Harbiye Riyasetinin de mütalesi alınarak İcra Vekilleri Heyeti kararile tayin ve tesbit olunur.

ONUNCU MADDE — Gümrük kıtalarına alınacak olan efrat aşağıda yazıldığı gibi tedarik olunur:

A - Ordu ve jandarma ve gümrük kıtalarında askerliklerini bitirdikten sonra gümrük kıtalarında hizmete talip olanlardan matlub evsafı haiz olan efrat ve küçük zabıtlar.

B - Halen mevcut asıl gümrük muhafaza memurlarından maaşı hazırlarile gümrük kıtalarında ipka edilenler.

ON BİRİNCİ MADDE — Gümrük kıtaları mükellef efrat ve küçük zabıtlar ile muhafaza memurlarından mürekkep olmak üzere iki kısımdır. Her kıtada bunların miktarları ihtiyaca ve bütçeye göre kadrolarında tesbit ve işaret olunur.

ON İKİNCİ MADDE — Mükellef efrat her sene son yoklamada ihtiyaç ve tevziat nisbetinde askerlik meclislerince gümrük kıtalarına tefrik ve muayyen celp zamanlarında sevkolunurlar.

Bu efratta aşağıdaki şartlar bulunacaktır:

A - Türkçe okuyup yazmak bilmek.

B - Hüsnü hal eshabından olmak ve fena şöhretle tanınmış olmamak ve cinayet ve muhilli namus cürümlerle mahkûm bulunmuş olmamak.

C - Silâhlı hizmete salih bulunmak.

ON ÜÇÜNCÜ MADDE — Efrat ihtiyacı ve nerelere gönderileceği her celp tarihinden üç ay evvel Maliye vekâletinden Millî Müdafaa vekâletine bildirilir.

ON DÖRDÜNCÜ MADDE — Mükellef efradın gümrük kıtalarında hizmeti müddeti jandarmada olduğu gibi iki buçuk senedir.

ON BEŞİNCİ MADDE — Gümrük muhafaza kıtalarının talim ve terbiyeleri aşağıdaki tarzda yapılır:

A - Zabitanın gümrük kıtalarındaki talim ve terbiyeleri vazife asliyelerine hâle gelmiyecek surette ve mümkün olduğu kadar ordudaki usullere tevfikân icra olunur.

B - Altı sene bilâ fasıla gümrük kıtalarında bulunmuş zabıtlar altı ay müddetle ve münavebe ile Büyük Erkâm Harbiyeye tayin edilecek kurslara tabi tutulurlar.

C - Gümrük efradı, ilk altı aylık filî hizmetleri Büyük Erkâm Harbiyenin göstereceği kıtalarda yapılmak suretile, talim ve terbiyei askeriyeye tabi tutulurlar.

Ancak gümrük kıtalarının teşekkülünde bir defaya mahsus olarak ordunun altı ay talim ve terbiye görmüş efradından istifade olunabilir.

D - Gümrük kıtalarında vazifenin müsaadesi nisbetinde bunların askerî talim ve terbiyelerine devam ve dikkat olunur.

E - Umumiyetle piyade talimnameleri gümrük kıtaları için de esastır.

F - Münhasıran talim ve terbiye noktai nazarından fırka ve kolordu kumandanları da mmtakaları dahilinde gümrük kıtalarının teftiş edebilirler.

G - Gümrük muhafaza kıtalarının meslekî talim ve terbiyesi Maliye vekâletince tayin edilecek usullere göre yapılır.

ON ALTINCI MADDE — Küçük zabitan şu suretle temin ve tedarik edilir:

A - Altı ay filî hizmet yapmış olan gümrük efradından liyakat gösterenler gümrük alay kumandanları tarafından onbaşlığa nasbolunurlar.

B - Gümrük kıtaları içinde küçük zabıtlığa terfi, ordudaki esaslara göre gümrük alayları dahilinde hazırlanır. Küçük zabıtların nasp ve terfi salâhiyeti gümrük kıtaları kumandanlığına aittir.

ON YEDİNCİ MADDE — Gümrük efrat ve küçük zabitanın tahsisatı bervechi âtidir:

A - Gümrük efradı ordudaki altı aylık talim ve terbiyeleri esnasında her türlü masrafları gümrük bütçesinden verilmek üzere efradı askeriye gibi maaş alırlar, ilbas ve iâşe edilirler.

B - Gümrük kıtalarına verilecek zabıt, memur, sanatkâr ve efradın geliş ve gidiş harcırahları, maaşları ve her türlü masrafları Gümrükler umum müdürlüğü bütçesinden verilir.

C - Gümrük kıtalarına dahil olduktan sonra iskân ve ilbas ile askerî tayinat ve yem kanununa göre yapılacak iâşeden başka başçavuşlara 25, başçavuş muavinlerine 20, çavuşlara 15, onbaşlılara 10, neferlere 5 lira maaş verilir. Mevcut asıl muhafaza memurlarının maaş hakları mahfuzdur.

D - Efrat ve küçük zabıtanın iki buçuk senelik filî hizmetlerini bitirdikten sonra gümrük kıtalarında kalmağa talip olanlar kadronun müsaadesine ve ehliyetlerine göre muhafaza memuru sınıfına geçirilir.

E - Gümrük efrat ve küçük zabitanın muhafaza memurluğu sınıfına geçme şartları Maliye vekâletince tesbit olunur.

F - Gümrük kıtalarındaki suvarilere hayvan yem bedeli verilir. Süvarilerden zatî binekleri telef olanların hayvan paraları 1 Haziran 1929 tarih ve 1471 numaralı kanun mucibince ödenir.

ON SEKİZİNCİ MADDE — Gümrük kıtalarının silâhları (tüfek, H. M. T.) ve cephanesi ihtiyaca göre Millî Müdafaa vekâletince ve diğer teslihat ve teçhizat Maliye vekâletince temin olunur. Millî Müdafaa vekâletinden verilecek olan silâh, cephane ve hafif makineli tüfeklerin nakil masrafları Gümrükler umum müdürlüğü bütçesinden temin olunur.

ON DOKUZUNCU MADDE — Gümrük kıtaları zabıtları, küçük zabıtları ve neferleri ile muhafaza memurları hizmet ve vazifelerden münbais disiplin ve suçlardan dolayı askerî muhakeme usulü kanunile askerî ceza kanununa tabidirler.

YIRMİNCİ MADDE — Gümrük kıtalarının teşkilâtı bütçenin müsaadesine göre peyderpey yapılacaktır. Bunların teşkilâtına nereden ve ne zaman başlanacağı Maliye ve Millî Müdafaa vekâletleri arasında tesbit ve tayin olunur.

YIRMİ BİRİNCİ MADDE — İşbu kanun neşri tarihinden muteberdir.

YIRMİ İKİNCİ MADDE — İşbu kanunun hükümlerini icraya Millî Müdafaa ve Maliye vekilleri memurdur.

24 temmuz 1931

<i>Cümhuriyet Reisliğine yazılan tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	20 - VII - 1931 ve 1/19
<i>Bu kanunun neşir ve ilânının Başvekilliğe bildirildiğine dair Cümhuriyet Reisliğinden gelen tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	24 - VII - 1931 ve 4/420
<i>Bu kanunun müzakerelerini gösteren zabıtların cilt ve sayfa numaraları</i>	:	Cilt Sayfa 1 46 3 196,198:200